

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

3. lékařská fakulta - Univerzita Karlova v Praze

Autor práce: Barbora Laubová

Vedoucí práce: PhDr. Hana Janečková, PhD.

Název práce: Kognitivní poruchy a jejich prevence

Autor posudku:
(jméno, příjmení,
zaměstnavatel,
kontakt – e-mail,
telefon): PhDr. Hana Janečková, 3. lékařská fakulta UK v Praze,
janeckova.hana@post.cz, 608822986 - vedoucí práce

Body

V hodnocení využijte slovní vyjádření s respektováním charakteru a zaměření práce

0-4

1 Aktuálnost problematiky, originalita práce

4

S ohledem na stárnutí populace a s ním spojený nárůst výskytu kognitivních poruch a spolu s novými poznatky o možnostech prevence a oddálení nástupu demence je zaměření práce velmi aktuální a potřebné. Pomocí dotazníkového šetření na souboru 214 respondentů autorka mapuje informovanost veřejnosti o zásadách prevence a jejich ochotu promítat znalosti o prevenci do svého chování. Měla by si však být více vědoma toho, že její soubor není reprezentativní (převažovali lidé mladší studující na vysoké škole zdravotnického zaměření) a nelze jej tedy vztahovat na informovanost celé veřejnosti.

2

Samostatnost zpracování, vhled autora/ky do problematiky, práce s literaturou a přehled domácích i zahraničních literárních pramenů

3

Teoretická část přináší poznatky o kognitivních funkcích a kognitivních poruchách včetně demence a možnosti její farmakologické i nefarmakologické terapie. Podrobně mapuje jednotlivé oblasti, které ovlivňují kognitivní funkce a mohou přispět k prevenci demence. Čerpá ze standardní odborné literatury, ale také z webových stránek s nabídkou informací týkajících se zdraví, trénování paměti a dalších alternativních postupů péče o zdraví a jeho podpory (tj. z blogů, webů vycházejících z tradiční nebo alternativní medicíny, z médií).

3

Samostatné zvládnutí odborného problému, zpracování získaných údajů, odborného textu

2

Svůj výzkum zaměřený na prevenci demence připravila autorka na základě důkladného studia literatury a dalších zdrojů (zejm. kap. 5, s.25-31). Pro získání dat vytvořila vlastní dotazník, který distribuovala v on-line prostředí. Jeho šetření se zúčastnilo 214 respondentů. Cíl byl jasně definován, byla stanovena hlavní výzkumná otázka a trojice hypotéz. Data, která byla dotazníkovým šetřením získána jsou statisticky zpracována s využitím třídění prvního i druhého stupně a výpočtu relativních četností.

Výsledky jsou však prezentovány značně nepřehledně, chybí cílené zaměření na ty nejzajímavější výsledky, které by byly shrnuty v závěru. Ze své statistické analýzy netěží autorka tolik, kolik by mohla (Např., že o prevenci se zajímají více ženy než muži, že kognitivní aktivaci se věnují nejvíce lidé s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním nebo že většina respondentů ví o významu celoživotního dodržování zdravého životního stylu pro prevenci demence, ale méně jich pro své zdraví něco dělá – jen 18% uvádí četbu nebo pohybové aktivity, sebevzdělává se jen 19%, 9% dbá na zdravou stravu a rozvíjí své sociální kontakty apod – viz. s.54). To, že se o prevenci nezajímalo 63% souboru respondentů nelze chápat jako „pouze“, nýbrž jako „celých“, tj. až příliš mnoho.

V kapitole 6.1.5., kde bylo možno zvolit více než jednu odpověď, jsou bohužel špatně spočítána procenta (196 z 214 je 92% nikoli 25,7% atd.). Podobná chyba je i v kap. 6.1.6. Kapitola se má podle názvu zabývat chováním respondentů ve vztahu k prevenci demence, ale věnuje se znalostem ohledně konzumace ovoce a zeleniny a doplňků stravy. Procenta jsou špatně uvedena i v kapitole 6.1.7. Např. 158 respondentů, kteří uvedli, že alkohol a drogy přispívají k rozvoji demence představuje 74% všech respondentů, nikoli pouze 15,3%. Se stejným problémem se setkáváme na s. 47-49. To je do určité míry škoda, s ohledem na závažnost i zajímavost celé studie. Poznatek, že v souboru respondentů převažovaly menší obavy z demence nad většími patří k nejzajímavějším a jistě by stálo za to se nad tímto výsledkem více zamyslet a nevztahovat jej na širokou laickou veřejnost (s ohledem na strukturu souboru respondentů).

Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy

Práce je zpracována pečlivě, má dobrou jazykovou i stylistickou úroveň, citace většinou odpovídají normě. Někdy v citaci chybí rok vydání (Marek) jindy, zejména při citacích z webu nevěnovala autorka dostatek pozornosti autorství citovaných článků (Fitcann, 2021; Vipfarm 2016) a citace neodpovídají zcela odbornému standardu. Citace z webu je možné uvádět, ale pokud nejde o odborné články, nýbrž jen odkaz na web např. z oblasti alternativní medicíny, je třeba v textu vysvětlit kontext. I odkazy na web je vhodné zařadit do seznamu literatury v abecedním pořádku a zejména je třeba vždy důsledně propojovat citace v textu a citace v seznamu literatury tak, aby zdroje byly vždy snadno dohledatelné. V odkazech v textu je třeba i v případě parafrází uvádět stránky (např. Zgola 2003 v kap. 2.5 a kap. 3, Píšová v kap. 2.6 a další). V práci se vyskytují občasné gramatické chyby či překlepy nebo stylistická neobratnost (chybí čárka před který nebo ale, po Aloisi Alzheimerovy, v seznamu literatury je neúplná citace Ritter-Rauch; ...je nemožné si štěpit nové informace...; Výsledek této otázky je pozitivní, protože tíživá většina lidí si myslí). Určité pochybnosti vzbuzuje název tabulky č 1., která prezentuje spíše „ireverzibilní příčiny demencí“ než „ireverzibilní demence“. Odkaz na WHO, 2016 (s.15) chybí v seznamu literatury. Data uvedená v prvním odstavci na s.15 by bylo třeba podpořit odkazem na jejich zdroj. Rovněž pojednání o nefarmakologické léčbě není dostatečně podloženo citacemi zdrojů (např. pět částí léčby behaviorálních funkcí na s. 21 nebo kap. 5.1 pojednávající o preventivním působení stravy)

Body celkem

Poznámky, doplňky posuzovatele:

Autorka přináší zajímavé a důležité téma prevence vzniku demence. Pomocí dotazníkového šetření přinesla množství zajímavých dat, které však dokázala jen zčásti úspěšně vyhodnotit a zajímavým a přesvědčivým způsobem prezentovat.

Otázky k obhajobě:

1. Jaký je Váš názor na „učení a zkoušení“ a na doporučení „necestovat“, uvedené mezi nefarmakologickými metodami, které by měly přispět ke zlepšení kognitivních funkcí osob s demencí na s. 22?

2. Ve svém popisu syndromu demence často zmiňujete agresí. Jak je to doopravdy s agresí u lidí žijících s demencí? A je opravdu „nutné“ umístit člověka s demencí ve 3. stadiu do zařízení s odbornou péčí?

3. Uveďte jeden pozitivní a jeden negativní závěr plynoucí z Vašeho výzkumu informovanosti zkoumané veřejnosti ohledně prevence vzniku demence

Hodnocení celkem: Doporučuji práci k obhajobě

Návrh klasifikace práce: Velmi dobře

Datum: 21.6.2021

Podpis: Janečková

Doporučená klasifikace celkového hodnocení	Poznámka
BODY	KLASIFIKACE
13 a více	Výborně
9 až 12	Velmi dobře
6 až 8	Dobře
5 a méně	Nevyhověl

Minimálně dva body v každé položce

Minimálně jeden bod v každé položce

Maximálně možná jedna "nulová" položka

Více jak jedna "nulová" položka

